

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

ISRAEL: PAST, PRESENT AND FUTURE

Series Sponsored by Dina & David Steinberg (NMLS# 67325) and
Summit Funding, Your Mortgage Professionals (NMLS #52081 / 301151)
in memory of Samuel Ehrenhalt a"h

Israel Today, Israel Tomorrow: Two perspectives on the Messianic Era

Today's shiurim are sponsored by Rabbi Samuel and Tova Berger and family in
memory of their father, grandfather and great-grandfather,

David Hirsch a"h,
דוד בן שלמה שו"ב, ע"ה

whose yahrzeit coincides with Isru Chag of Pesach.

Rabbi Netanel Wiederblank
April 19, 2015 • ל' ניסן תשע"ה

Mashiach

Chapter 30 דברים

- א** וְהָיָה כִּי-יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה, אֲשֶׁר נִתְּנִי, לְפָנֶיךָ; וְהִשְׁבַּתְּ, אֶל-לִבְכֶּךָ, בְּכָל-הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר הִדִּיחָהּ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה.
- ב** וְשָׁבַת עַד-ה' אֱלֹהֶיךָ, וְשָׁמַעַתְּ בְּקוֹלוֹ, כְּכֹל אֲשֶׁר-אֶנְכִי מְצַוְּךָ, הַיּוֹם: אִתָּהּ וּבְנֵיךָ, בְּכָל-לִבְכֶּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ.
- ג** וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת-שְׁבוּתֶךָ, וְרַחֲמֶךָ; וְשָׁב, וְקִבְּצֶךָ מִכָּל-הָעַמִּים, אֲשֶׁר הִפְצִיחָהּ ה' אֱלֹהֶיךָ, שָׁמָּה.
- ד** אִם-יִהְיֶה נִדְחָךָ, בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם--מִשָּׁם, קִבְּצֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ, וּמִשָּׁם, יִקְחֶךָ.
- ה** וְהִבִּיאֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יִרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ--וְיִרְשָׁתָהּ; וְהִיטִבָּה וְהִרְבָּה, מֵאֲבוֹתֶיךָ.
- ו** וּמַל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת-לִבְכֶּךָ, וְאֶת-לִבְ בְּנֵיךָ: לְאַהֲבָה אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-לִבְכֶּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ--לְמַעַן חַיֶּיךָ.
- ז** וְנָתַן ה' אֱלֹהֶיךָ, אֶת כָּל-הָאָלוֹת הָאֵלֶּה, עַל-אֹיְבֶיךָ וְעַל-שֹׂנְאֵיךָ, אֲשֶׁר רָדְפוּךָ.
- 1** It will be that when all these things come upon you – the blessing and the curse that I have presented before you – then you will take it to your heart among all the nations where Hashem, your God, has dispersed you;
- 2** and you will return unto Hashem, your God, and listen to His voice, according to everything that I command you today, you and your children, with all your heart and all your soul.
- 3** Then Hashem, your God, will bring back your captivity and have mercy upon you, and He will return and gather you in from all the peoples to which Hashem, your God, has scattered you.
- 4** If your dispersed will be at the ends of heaven, from there Hashem, your God, will gather you in and from there He will take you.
- 5** Hashem, your God, will bring you to the Land that your forefathers possessed and you shall possess it; He will do good to you and make you more numerous than your forefathers.
- 6** Hashem, your God, will circumcise your heart and the heart of your offspring, to love Hashem, your God, with all your heart and all your soul, that you may live.
- 7** Hashem, your God, will place all these imprecations upon your enemies and those who hate you, who pursued you.¹

The Importance of Belief in *Mashiach*

<p>והיסוד השנים עשר ימות המשיח, והוא להאמין ולאמת שיבא ואין לומר שנתאחר אם יתמהמה חכה לו ... ולהאמין בו מן הגדולה והאהבה ולהתפלל לבואו בהתאם למה שנאמר בו על ידי כל נביא, ממשה ועד מלאכי. ומי שנסתפק בו או זלזל בענינו הרי זה מכחיש את התורה שהבטיחה בו בפירוש בפרשת בלעם ואתם נצבים ...</p>	<p>The twelfth principle is the era of <i>mashiach</i>, namely, to believe and affirm that he will come and that you should be waiting for him even though he delays in coming... and to believe that he will be great and beloved, and to pray for his arrival in accordance with what was stated about him by all of the prophets from Moshe to Malachi. And anyone who is unsure about this or denigrates it contradicts the Torah that explicitly promised [concerning] him...</p>
--	--

¹ Translation from Artscroll Stone Chumash.

<p>וכל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו שנאמר ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגו' אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך ה'...'</p>	<p>Whoever does not believe in him, or does not await his coming, denies not only [the statements of] the other prophets, but also [those of] the Torah and of Moshe, our teacher, for the Torah attests to his coming, stating: "And the Hashem, your God, will bring back your captivity and have compassion upon you. He will return and gather you [from among all the nations].... Even if your dispersed ones are in the furthest reaches of the heavens, [from there will God gather you in].... God will bring you [to the land]..." (<i>Devarim 30:3-5</i>),</p>
---	--

תלמוד בבלי מסכת שבת לא א
אמר רבא: בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה, עסקת בפריה ורביה, צפית לישועה, פלפלת בחכמה, הבנת דבר מתוך דבר?

'אורות' (עמ' ט)
צפיית ישועה היא כח המעמיד של היהדות הגלותית

כי לישועתך קיוינו כל היום

For your redemption we have hoped all day long.

How will we Know who is the True *Melech ha-Mashiach*?

Chapter 11

- א וַיֵּצֵא חֹטֶר, מִגִּזְעֵ יִשָּׁי; וַיִּנְצֹר, מִשְּׁרָשָׁיו יִפְרֶה. **1** And a shoot shall come out of the stock of Yishai, and a twig shall grow from his roots.
- ב וַיָּנֻחַ עָלָיו, רוּחַ יְהוָה--רוּחַ חֵכְמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת, וְיִרְאַת יְהוָה. **2** And the spirit of Hashem shall rest upon him, the spirit of wisdom and understanding, the spirit of counsel and might, the spirit of knowledge and of the fear of Hashem.
- ג וְהָרִיחוּ, בְּיִרְאַת יְהוָה; וְלֹא-לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוּט, וְלֹא-לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יוֹכִיחַ. **3** And his delight shall be in the fear Hashem; and he shall not judge based on the sight of his eyes nor decide based on the hearing of his ears;
- ד וְשִׁפֵּט בְּצֶדֶק דְּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעִנְיֵי-אֲרָץ; וְהָקֵה-אֲרָץ בְּשִׁבְט פִּי, וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע. **4** But with righteousness he shall judge the poor and decide with equity for the humble of the land; and he shall smite the land with the rod of his mouth, and with the breath of his lips he shall slay the wicked.

5 And righteousness shall be the girdle of his loins, and faithfulness the girdle of his reins.

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה ד

<p>ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, כפי תורה שבכתב ושבעל פה, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה', הרי זה בהזקת שהוא משיח, אם עשה והצליח ונצח כל האומות שסביביו ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל הרי זה משיח בודאי.</p> <p>ואם לא הצליח עד כה או נהרג בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים הכשרים שמתו. ולא העמידו הקב"ה אלא לנסות בו רבים שנאמר ומן המשכילים יכשלו לצרוף בהן ולברר וללבן עד עת קץ כי עוד למועד.</p>	<p>4. If a king will arise from the House of David who delves deeply into the study of the Torah and, like David his ancestor, observes its <i>mitzvot</i> as prescribed by the Written Law and the Oral Law; if he will compel all of Israel to walk in [the way of the Torah] and repair the breaches [in its observance]; and if he will fight the wars of God; we may consider him the <i>mashiach</i>. If he succeeds in the above, builds the [<i>beit ha-</i>]mikdash on its site, and gathers in the dispersed remnant of Israel, he definitely is the [<i>melech ha-</i>]mashiach.</p> <p>If he did not succeed to this degree or he was killed, he surely is not [the redeemer] promised by the Torah. [Rather,] he should be considered as all the other proper and legitimate kings of the Davidic dynasty who died. God caused him to arise only in order to test the multitude. As it is written, "Some of the wise men will stumble, to purge, to refine, and to clarify, until the appointed time, for it is yet to come" (<i>Daniel 11:35</i>).</p>
--	--

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה ג

<p>רבי עקיבא חכם גדול מחכמי משנה היה, והוא היה נושא כליו של בן כוזיבא המלך, והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח, ודימה הוא וכל חכמי דורו שהוא המלך המשיח, עד שנהרג בעונות, כיון שנהרג נודע להם שאינו [המשיח].</p>	<p>R. Akiva, one of the greatest sages of the Mishnah, was one of the supporters of King Ben Koziva and would describe him as the <i>melech ha-mashiach</i>. He and all of the sages of his generation considered him to be the <i>melech ha-Mashiach</i> until he was killed because of [his] sins. Once he was killed, they realized that he was not [the <i>melech ha-mashiach</i>].</p>
--	---

False Messiahs

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה ד

<p>אף ישוע הנוצרי שדימה שיהיה משיח, ונהרג בבית דין--כבר נתנבא בו דניאל, שנאמר "ובני פריצי עמך, יינשאו להעמיד חזון--ונכשלו" (דניאל יא, יד). וכי יש מכשול גדול מזה: שכל הנביאים דיברו שהמשיח גואל ישראל ומושיעם, ומקבץ נדחיהם ומחזק מצוותן; וזה גרם לאבד</p>	<p>Jesus of Nazareth, who aspired to be the [<i>melech ha-</i>] <i>Mashiach</i> and was executed by the court also was spoken of in Daniel's prophecies, "The renegades among your people shall exalt themselves in an attempt to fulfill the vision, but they shall stumble" (<i>Daniel 11:14</i>).</p> <p>Can there be a greater stumbling block than</p>
--	---

<p>ישראל בחרב, ולפזר שאריתם ולהשפילם, ולהחליף התורה, ולהטעות רוב העולם לעבוד אלוה מבלעדי ה'.</p> <p>אבל מחשבות בורא עולם--אין כוח באדם להשיגם, כי לא דרכינו דרכיו ולא מחשבותינו מחשבותיו. וכל הדברים האלו של ישוע הנוצרי, ושל זה הישמעאלי שעמד אחריו--אינן אלא ליישר דרך למלך המשיח, ולתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד: שנאמר "כי אז אהפוך אל עמי, שפה ברורה, לקרוא כולם בשם ה', ולעובדו שכם אחד" (ראה צפניה ג.ט).</p> <p>כיצד: כבר נתמלא העולם כולו מדברי המשיח, ומדברי התורה ומדברי המצוות, ופשטו דברים אלו באיים רחוקים, ובעמים רבים ערלי לב; והם נושאים ונותנים בדברים אלו, ובמצוות התורה--אלו אומרים מצוות אלו אמת היו, וכבר בטלו בזמן הזה, ולא היו נוהגות לדורות. ואלו אומרים דברים נסתרות יש בהם, ואינן כפשוטן, וכבר בא משיח, וגילה נסתריהם.</p> <p>וכשיעמוד המלך המשיח באמת, ויצליח וירום ויינשא--מיד הם כולן חוזרין ויודעים ששקר נחלו אבותיהם, ושנביאיהם ואבותיהם הטעום.</p>	<p>[Christianity]? All of the prophets spoke of [the <i>melech ha-</i>]Mashiach as the redeemer of Israel, their savior who would gather their dispersed ones and strengthen their [observance of] the <i>mitzvot</i>. In contrast, [the founder of Christianity] caused the Jews to be slain by the sword, their remnants to be scattered and humiliated, the Torah to be altered, and the majority of the world to err and serve a god other than Hashem.</p> <p>Nevertheless, the intent of the Creator of the world is not within the power of man to comprehend, for [to paraphrase Yeshaya 55:8] His ways are not our ways, nor are His thoughts our thoughts. [Ultimately,] all of the deeds of Jesus of Nazareth and that Ishmaelite [i.e. Mohammed] who arose after him will serve only to pave the way for the coming of <i>mashiach</i> and for the improvement of the entire world, [motivating the nations] to serve God together, as it is written, "I will make the peoples pure of speech so that they all will call upon the Name of God and serve Him with one purpose" (<i>Tzefanya</i> 3:9).</p> <p>How will this come about? The entire world already has become filled with talk of [the supposed] <i>mashiach</i>, as well as of the Torah and the <i>mitzvot</i>. These matters have been spread among many spiritually insensitive nations, who [now] discuss these matters as well as the <i>mitzvot</i> of the Torah. Some of them [i.e. the Christians] say: "These commandments were true but are not in force in the present age; they are not applicable for all time." Others [i.e. the Moslems] say: "Implied in the commandments are hidden concepts that cannot be understood simply; the <i>melech ha-mashiach</i> already has come and revealed them."</p> <p>When the true <i>melech ha-mashiach</i> will arise and prove successful, his [position becoming] exalted and uplifted, they will all return and realize that their ancestors endowed them with a false heritage; their prophets and ancestors cause them to err.</p>
--	---

רמב"ם אגרת תימן

ואחד מן התנאים שיש אצלנו ידועים לכל נביא - שיהיה בתכלית המדע ואז ינבא

It is an article of our faith that the gift of prophecy is vouchsafed only to the wise, the strong, and the rich.

<p>אותו הקב"ה. לפי שהוא עיקר אצלנו שאין הנבואה שורה אלא על חכם וגיבור ועשיר. וביארו, שאפילו גיבור שיהיה כובש את יצרו, ועשיר - עשיר בדעתו. אבל כשיעמוד אדם שאינו מפורסם בחכמה, ויאמר שהוא נביא, אין אנו מאמינים אותו. כל שכן אם יאמר אחד מעמי הארץ שהוא משיח. ואחת הראיות שהוא עם הארץ שצווה לפזר אדם כל ממונו. ושיתנדבו לעניים. וכל השומעים לו הם טיפשים, והוא חוטא, שעושה הפך התורה, הואיל ואין ראוי לתורתנו לעשות צדקה מכל ממונו אלא מקצתו. שכן כתוב "אך כל החרם אשר יחרים לאיש לה' מכל אשר לו", ואמרו מקבלי השמועה "מכל אשר לו - ולא כל אשר לו". ושמו לנדבה גדר וגבול, והוא החומש. אמרו: "המבזבז אל יבזבז יותר מחומש". ואין ספק ששיכלו וליבו שנשא והוה לומר שהוא משיח, הוא אשר נשאו לצוות בני אדם לצאת מכל קניינם להתנדב, לעניים ונעשו להם עניים והעניים עשירים. וחיבו עצמם מן הדין להחזיר להם ממונם. ויהיה הממון על הדרך הזה בין העניים והעשירים חוזר חלילה, וזו סכלות מבוארת.</p>	<p>Strong is defined as the ability to control one's passions. Rich signifies one wealthy in knowledge. Now, if we dare not put trust in a man's pretensions to prophecy if he does not excel in wisdom, certainly we should not consider the claims of an ignoramus that he is the messiah. That the man in question is a sciolist is evident from the order he issued, as you state, to the people to give away all of their possessions for charitable purposes. They did right in disobeying him, and he was wrong inasmuch as he disregarded the Jewish law concerning alms-giving. For scripture says, "If a man will devote anything of all that he has" (<i>Vayikra</i> 27:28), and the rabbis explain in their comment on this verse, "part of all that he has, but not all that he has," (<i>Sifra ad. loc.</i>). The sages accordingly limited the amount one may give: "He who is inclined to be liberal with the poor may not part with more than a fifth of his possessions" (<i>Ketubot</i> 50a). There is no doubt that the process of reasoning that led him to claim that he is the Messiah induced him to issue a command to his fellow men to distribute their property to the poor, causing the the affluent to become destitute and vice-versa. According to this ordinance, it would be necessary for the newly rich to return their recently acquired property to the newly impoverished. Such a regulation, which would keep property moving in a circle, is the acme of folly.²</p>
--	--

Will the Melech ha-Mashiach Perform Miracles?

Iggeret Teiman

<p>What the great powers are, which all the prophets from Moshe to Malachi ascribe to the Messiah, may be inferred from various statements in the twenty-four books of scripture. The most significant of them all is the fact that the mere report of his advent will strike terror into the hearts of all the kings of the earth, and their kingdoms will fall, and they will be unable to wage war or revolt against him. They will neither defame nor calumniate him, for the miracles he will perform will frighten them into complete silence. Yeshaya refers to the submission of the kings to the Messiah in the verse, "Kings shall shut their mouth because of him" (52:15). He will slay whomever he wishes; none will escape or be saved, as it is written, "And he shall smite the land with the rod of his mouth." (<i>Yeshaya</i> 11:4). Revolution and war in the entire world, from East to West, will not cease at the beginning of the Messianic era, but only after the wars of Gog and Magog, as was indicated by</p>	<p>אבל כלל מעלותיו, שיסופר בהם על ידי כל הנביאים ממש רבנו תחילתם, עד מלאכי שהוא סופם, תוכל אתה ללקוט אותם מן הארבע ועשרים ספרים. אבל המידה המיוחדת לו היא בשעה שיגלה ייבהלו כל מלכי ארץ משמעו ויפחדו ותיבהל מלכותם, ויתנכלו איך לעמוד כנגדו בחרב או בזולתה, כלומר שלא יוכלו לטעון ולערער עליו ולא יוכלו להכחישו, אלא ייבהלו מן המופתים שיראו על ידו, וישימו ידם לפיהם, שכן אמר ישעיהו בעת שספר שישמעו המלאכים לו אמר נ"ב ט"ו "עליו יקפצו מלכים פיהם כי אשר לא ספר להם ראו ואשר לא שמעו התבוננו". ואמר שימית כל מי שירצה להמיתו בדברו, ולא יוכל להימלט ולהינצל ממנו. שכן אמר שם י"א ד' "והכה ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע".</p> <p>אבל הסתלק החירום והמלחמה ממזרח שמש ומערבה, אין זה בתחילת היגלותו אלא אחר מלחמות גוג ומגוג, כמו שבאר יחזקאל ע"ה. ואיני</p>
--	--

² Translation adapted from that of Boaz Cohen.

Ezekiel. I do not believe that this man who has appeared among you possesses these powers.	רואה שזה שעמד בארצכם יש בו מכל אלו .
--	--------------------------------------

רמב"ם הלכות מלכים ומלחמות יא הלכה ג

[A proof can be brought from the fact that] that R. Akiva, one of the greatest sages of the Mishnah, was one of the supporters of King Ben Koziva and would describe him as the <i>melech ha-mashiach</i> . He and all the sages of his generation considered him to be the <i>melech ha-mashiach</i> until he was killed because of [his] sins. Once he was killed, they realized that he was not [the messiah]. The sages did not ask him for any signs or wonders.	אין הדבר כך, שהרי רבי עקיבא חכם גדול מחכמי משנה היה, והוא היה נושא כליו של בן כוזיבא המלך, והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח, ודימה הוא וכל חכמי דורו שהוא המלך המשיח, עד שנהרג בעוונות, כיון שנהרג נודע להם שאינו, ולא שאלו ממנו חכמים לא אות ולא מופת.
---	---

Will Nature Change after the Coming of *Mashiach*?

ישעיה, פרק י"א, פסוק ו

And a wolf shall live with a lamb, and a leopard shall lie with a kid; and a calf, a lion cub, and a fatling [shall lie] together, and a small child shall lead them.

ו. וְגַר זֶאֵב עִם כְּבִישׁ וְנִמְרַ עִם אֲדָמִי
רִבְעֵי וְעִגְלֵ וּכְפִיר וּמְרִיא יִחְדּוּ וְנִעַר
קֶטָן נִהְגֵ בָם:

ויקרא כו ו

וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאַרְצְךָ וְשָׁכַבְתֶּם וְאִין מִחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רְעָה מִן הָאָרֶץ וְחָרַב לֹא תֵעָבֵר בְּאַרְצְכֶם.

And I will grant peace in the Land, and you will lie down with no one to frighten [you]; **I will remove wild beasts from the Land**, and no army will pass through your land.

ספרא פרשת בחוקותי א, ב

והשבתי חיה רעה מן הארץ - רבי יהודה אומר: מעבירים מן העולם. רבי שמעון אומר: משביתן שלא יזוקו.³

“I will remove wild beasts from the Land.” R. Yehuda says this means that they will be removed from the world. R. Shimon says this means they no longer will be harmful.

רמבן ויקרא כו:ו

והשבתי חיה רעה מן הארץ - על דעת ר' יהודה שאמר מעבירן מן העולם, הוא כפשוטו שלא יבואו חיות רעות בארצם, כי בהיות השבע וברבות הטובה והיות הערים מלאות אדם לא תבאנה חיות בישוב.

“I will remove wild beasts from the Land.” According to R. Yehuda that this means that wild animals will be removed from the world, this verse should be understood according to *pshat* that wild animals will not enter the land (i.e. inhabited areas) because there will be bounty and blessing such that cities will be full of people, and wild animals do not enter populated areas.

³ The *midrash* continues:

אמר רבי שמעון: אימתי הוא שבחו של מקום, בזמן שאין מזיקים, או בזמן שיש מזיקים ואין [=ואינם] מזיקים? אמור: בזמן שיש מזיקים ואין מזיקים. וכן הוא אומר: 'מזמור שיר ליום השבת' - למשבית מזיקים מן העולם; משביתן שלא יזיקו. וכן הוא אומר: 'וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירביץ ועגל וכפיר ומריא יחדיו ונער קטן נוהג בם. ופרה ודוב תרעינה יחדיו ירבעו ילדיהם ואריה כבקר יאכל תבן. ושעשע יונק על חור פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדח' - מלמד שתינוק מישראל עתיד להושיא את ידו לתוך גלגל עינו של צפעוני ומוציא מרה מתוך פיו.

Rambam's Perspective on Miracles

הלכות מלכים פרק יא הלכה ג

<p>ואל יעלה על דעתך שהמלך המשיח צריך לעשות אותות ומופתים ומחדש דברים בעולם או מחיה מתים וכיוצא בדברים אלו. אין הדבר כן...</p>	<p>One should not entertain the notion that the <i>melech ha-mashiach</i> must work miracles and wonders, bring about new phenomena within the world, resurrect the dead, or perform other similar deeds. This is not true...</p>
---	---

ברכות לד:

אמר שמואל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות בלבד, שנאמר: 'כי לא יחדל אביון מקרב הארץ' (דברים ט"ו, יא).

Shmuel says: There will be no difference between the current age and the Messianic era except the emancipation from our subjugation to the gentile kingdoms, as the verse says, "For there never will cease to be needy within the land."

שו"ת רדב"ז מכתב יד - (חלק ח) סימן עא

...תשובה: דעת [הרב] (הראב"ד) ז"ל הוא, כי כל היעודים אשר יעדו כל הנביאים לישראל לימות המשיח כולם משל לרוב השלום שיהיה בימי המשיח, וכן כתב בהדיא פרק י"ב מהלכות מלכים [ה"א], אל יעלה על לב שבימות המשיח יבטל דבר ממנהגו של עולם וכו', ואינו חולק על התלמוד שאמר ופליגא דשמואל, אלא שהם ז"ל הניחו הדברים והנבואות כפשוטן כאשר יבינו אותם כללות העם, ולא רצו לפרסם שכל אותם הדברים הם משל, שלא לתת רפיון בלב בני אדם וחולשה בדברי הנביאים, ומשום הכי אמרו דפליגי, ויתפסו דברי האומר כל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח, ותחזק ידי אמונתם בביאת המשיח, כדי לזכות לאותן הטובות אשר יעדו להם הנביאים, אבל קושטא דמילתא הוא דלא פליגי. והוא ז"ל בתחילת חבורו כתב שני המאמרים סתם, ובסוף החבור שמי שהגיע לשם כבר חזק באמונתו, פירש סוד היעודים אשר יעדו הנביאים לישראל, שכולם משל על רוב הטובה והשלום.

אי נמי שהרב ז"ל תופס עיקר לישינא קמא דאמרן בבמה אשה יוצאה [שבת ס"ג ע"א], דאמרינן עלה דברייתא דתניא אמרו לו לרבי אליעזר וכי מאחר דתכשיטין הם למה בטלים לימות המשיח, אמר להם לפי שאינן צריכין שנאמר לא ישא גוי אל גוי חרב וכו', ופליגא דשמואל דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות שנאמר כי לא יחדל אביון וכו', מסייע ליה לר' חייא בר אבא דאמר ר' חייא בר אבא כל הנביאים כולם וכו', וסובר ז"ל דהאי מסייע ליה משמואל היא, מדקאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכויות בלבד, משמע שכל מה שנתנבאו כל הנביאים אין נבואתם לעולם הבא אלא לימות המשיח, תדע שרש"י ז"ל [שם ד"ה מסייע ליה] הוצרך להשמר מזה וכתב, מסייע לה ברייתא דקתני בטלין לימות המשיח....

והוי יודע שאפילו לא היינו יודעים תירוץ לדבר, לא יקשה על הרב ז"ל, משום דלא נפקא מינה לענין דינא, ויש כמה אנגדות חלוקות בענינים אלו, וכבר האריך הוא בזה בהלכות מלכים עיין שם.

מורה הנבוכים, חלק שני פרק כח:

וכאשר תתחקה אחר זה תמצאהו בזולת דברי שלמה, וכבר הזכיר גם שלמה כי מעשי ה' הללו, כלומר: העולם וכל אשר בו, עומדים כפי טבעם לעולם ואף על פי שהם עשויים, אמר: "כִּי פֶלֶא אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עֲלֵיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגַרֵעַ" [קוהלת ג יד]. הרי הודיע בפסוק זה כי העולם ממעשי ה', ושהוא נצחי. ונתן גם טעם לנצחיותו, והוא אמרו: עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, כי זה טעם להיותו 'יהיה לעולם', כאילו יאמר שהדבר אשר ישתנה אינו משתנה אלא מחמת חיסרון שיש בו כדי שישלם, או שיש בו תוספת שאין בה צורך ואז תוסר אותה תוספת. אבל מעשי ה', הואיל והם בתכלית השלמות, ולא תתכן תוספת בהם ולא חיסרון מהם, הרי הם קיימים כפי שהם בהחלט, כיון שלא יתכן גורם לשינויים.

We therefore find this idea, when we search for it, expressed not only by Shlomo, but also by others. Shlomo himself stated that these works of God, meaning the universe and all that is contained in it, remain with their properties forever, despite their having been created. For he says, "Whatever God does, it shall be forever: nothing can be added to it nor anything taken away from it" (*Kohelet*

3:14). He declares in these words that the world has been created by God and remains forever. He adds the reason for it by saying, “Nothing can be added to it nor anything taken away from it.” For this is the reason for the perpetuity, as if he meant to say that things are changed in order to supply that which is lacking, or in order to take away that which is superfluous. Given that the works of God are perfect, there is no room for addition or deduction, and as such they must remain the same forever. It is impossible that anything should exist that could cause a change in them.⁴

וכאלו גם נתן תכלית למה שימצא, או סיבה למה שישתנה, בסוף הפסוק, באומרו "וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שְׂפָאָה מְלִפְנֵי", כלומר: חידוש המופתים.

In the conclusion of the verse, Shlomo describes, as it were, the purpose of exceptions from the laws of nature, or an excuse for changes in them, when he says, “And God does it (i.e. He performs miracles) that men should fear before him.”⁵

Critique of Rambam's Rejection of a Change in Natural Order

דרשת תורת ה' תמימה עמ' קנד

על כן נתמה מן הרמב"ם ז"ל שהוא מגרע הנסים ומגביר הטבע, ואומר שאין הנסים עומדים אלא לפי שעה הם. ואלו כלם מופתים עומדים וקיימים הם, והוא עצמו ז"ל הודה בזה, וכתבו באגרת תחיית המתים: "וא"כ למה אמר כל הפסוק ואריה כבקר יאכל תבן. עתה ראו נא, קהילות ישראל, היעלה על דעתכם שהאריה בזמן הזה רשע, ובימים ההם יעשה תשובה ויכיר את בוראו וימנע מן הטרף."

[מכאן מתחילה תשובת הרמב"ם] כי כבר כתיב הבטחות והשבתי חיה רעה מן הארץ, תניא ר' יהודה אומר שבחו של הקב"ה בזמן שאין מזיקין, או בזמן שיש מזיקין ואין מזיקין, וכן הוא אומר למשבית מזיקין מן העולם, שלא יזיקו, וכן הוא אומר, (תה' צב:א) 'מזמור שיר ליום השבת', למשבית מזיקין מן העולם, משביתן שלא יזיקו. וכן הוא אומר 'וגר זאב עם כבש'... מלמד שתינוק מיישראל עתיד להושיט את ידו לתוך גלגל עינו של צפעוני ומוציא מרה מתוך פיו... **ובין שנאמר כר"י ובין שנאמר כר"ש פסוק ואריה כבקר יאכל תבן כפשוטו**, כי בתורה פירש לפי שישראל הם שעובדים את בוראם ולא שאר האומות [כמש"כ אשר חלק ה' אלוקיך אותם לכל העמים, דברים ד, יט, ע"ש בפ"י עה"ת], כתיב והשבתי חיה רעה מן הארץ, כלומר, מא"י, ולדעת ר"ש משביתן שלא יזיקו בכל א"י כמו בירושלים, כמו שאמרו, ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים, ולימות המשיח שכתוב בו, כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד. משביתן מן העולם, ועל זה אמר בכרייתא מזמור שיר ליום השבת... והביא ראייה לימות המשיח מפסוקי הברכות, לפי ששני הזמנים שוים, זה בארץ וזה בכל העולם. וזה נראה כי מחטא אדם הראשון היה הטורף, דכתיב ואיבה אשית בינך ובין האשה הוא יושף ראש ואתה תשופנו עקב, הנה שאינו נושך בעקב אלא מפני האיבה הזאת, והוא הדין לכל שאר חיות, ואולי עתיד להיות בטל לימות המשיח...

⁴ Rambam cites numerous verses to support his thesis that miracles should be seen as temporary aberrations. Among them are:

- (קהלת א ד): "דור הלך ודור בא, והארץ לעולם עמדת... מה שהיה הוא שיהיה, ומה שנעשה הוא שיעשה, ואין כל חדש תחת השמש"
- (בראשית ח כב): "עד כל ימי הארץ, זרע וקציר וקר וחרף ויום ויללה, לא ישבתו"
- (תהלים קד ה): "יסד ארץ על מכונה, בל תמוט עולם ועד"
- (תהלים קמח ו): "ויעמידם לעד לעולם, חק נתן ולא יעבור"
- (ירמיהו לא לד): "כה אמר ה' נתן שמש לאור יומם חקת ירח וכוכבים לאור לילה רגע הם ויהמו גליו ה' צבאות שמו: אם ימשו החקים האלה מלפני נאם ה' גם זרע ישראל ישבתו מהיות גוי לפני כל הימים"
- (קהלת ג טו): "מה שהיה כבר הוא, ואשר להיות כבר היה, והאלהים יבקש את נרדף"

⁵ In chapter 29, Rambam notes that one view in Chazal (יד) considers an alternative possibility – that even miracles are built into nature:

אמר רבי יונתן: נתאים התנה הקב"ה עם הים שיהא נקרע לפני ישראל הוא וישב הים לפנות בקר לאיתנו, אמר ר' ירמיה בן אלעזר לא עם הים בלבד התנה הקב"ה, אלא עם כל מה שנברא בששת ימי בראשית, הוא הוא אני ידי נטו שמים וכל צבאם צוית, צוית את הים שיקרע, את האור שלא תזיק להננה מישאל ועזריה, את האריות שלא יזיקו לדניאל, את הדג שיקיא את יונה, והוא הדין בכל השאר.

This *midrash*, says Rambam, highlights the extent to which Chazal did not want to allow for changes to nature, even if only temporary. Rambam endorses this view in his commentary on the Mishnah (*Shmoneh Perakim* 8 and *Avot* 5:7). In *Moreh ha-Nevuchim*, however, he first presents his view, which seems to allow for actual changes, and subsequently refers to the position that all miracles are built into nature, describing it as “very strange:”

ספר מורה הנבוכים חלק ב פרק כט
אמנם אמרתי שלא ישתנה דבר מטבעו וימשך על השנוי ההוא, להשמר מן הנפלאות, כי אע"פ שנהפך המטה לנחש ונהפכו המים לדם והידי הטהורה הנכבדת לבנה, מבילתי סבה טבעית מחייבת אותם העניינים ההם והדומה להם, לא ימשכו ולא שבו טבע אחר, אבל כמ"ש ז"ל עולם כמנהגו הולך, וזה דעתי והוא שצריך שיאמן, אע"פ שהחכמים ז"ל כבר אמרו בנפלאות דברים זרים מאד, תמצאם בבראשית רבה ובמדרש קהלת, והענין ההוא הוא שהם רואים הנפלאות הם ממה שבטבע גם כן על צד אחד, וזה שהם אמרו כי כשבא הש"י זה המציאות והטביעו על אלו הטבעים, שם בטבעים ההם שיתחדש בהם כל מה שיתחדש מהנפלאות בעת חדושה, ואת הנביא שהודיעו השם בעת אשר יאמר בו מה שיאמר ויפעל הדבר כמו ששם בטבעו בשורש מה שהוטבע.

The simplest solution is to presume that Rambam retracted, initially seeing the perspective that miracles are built into nature as the only plausible justification for seeming deviations from nature, and later preferring the standard understanding that allows for spontaneous, temporary deviations.

רמב"ם הלכות מלכים פרק יב הלכה א

אל יעלה על הלב שבימות המשיח יבטל דבר ממנהגו של עולם, או יהיה שם חידוש במעשה בראשית, אלא עולם כמנהגו נוהג, וזה שנאמר בישעיה וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבע משל וחידה, ענין הדבר שיהיו ישראל יושבין לבטח עם רשעי עכו"ם המשולים כזאב ונמר, שנאמר זאב ערבות ישדדם ונמר שוקד על עריהם, ויחזרו כולם לדת האמת, ולא יגזלו ולא ישחיתו, אלא יאכלו דבר המותר בנחת עם ישראל, שנאמר ואריה כבקר יאכל תבן, וכן כל כיוצא באלו הדברים בענין המשיח הם משלים, ובימות המלך המשיח יודע לכל לאי זה דבר היה משל, ומה ענין רמזו בהן. +/השגת הראב"ד/ אל יעלה על הלב שבימות המשיח כו' עד משלים. א"א והלא בתורה והשבתי חיה רעה מן הארץ. +

רמב"ם הלכות מלכים פרק יב הלכה א

[א] אל יעלה על לב וכו'. השיג הראב"ד ז"ל והלא כתוב בתורה והשבתי חיה רעה מן הארץ ע"כ. ואין זו השגה, כמו ששאר הכתובים משל גם זה משל על אומה רעה כמו שדרשו על חיה רעה אכלתהו. אבל מה שראוי להאמין בזה שהדברים הם גם כפשוטם בארץ ישראל כדכתיב לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ, הארץ הידועה, וכן והשבתי חיה רעה מן הארץ, אבל בשאר ארצות עולם כמנהגו נוהג והכתובים הם משל שכן כתוב ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה ובא"י יתקיים הפשט והמשל, וברוך יודע האמת. וגם רבינו לא גמר אומר שהכתובים הם משל למה שכתב הוא אלא בימי המשיח יודע למה הם רומזים:

מרכבת המשנה (חעלמא) הלכות מלכים פרק יב הלכה א

[א] אל יעלה על הלב וכו'. עיין השגות נראה כוונתו דדברי תורה אין לפרש דרך משל (כמו נביאים) ואין מקרא שבתורה יוצא מידי פשוטו ואין זה קושיא דשפיר בישראל שרויים על אדמתם והיא מיושבת הרי כתיב ונתתי מוראכם וחתכם שהחיות בורחות מהיישוב ואם בחמת קרי ונסתם ואין רודף והארץ תשם אז ירבה חית השדה בטבע וזה פשוט.

Will we have Free Will in the Messianic Era?

Zecharya Chapter 12

יא בַּיּוֹם הַהוּא, יִגְדַּל הַמְּסָפַד בִּירוּשָׁלַם, כְּמְסָפַד הַדְּדַרְמוֹן, כְּבִקְעַת מְגִדּוֹן. 11 On that day shall there be a great mourning in Jerusalem, as the mourning of Hadadrimmon in the valley of Megiddon.

יב וְסִפְדָה הָאָרֶץ, מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבֵד: מִשְׁפַּחַת בֵּית-דָּוִד לְבֵד, וּנְשֵׁיהֶם לְבֵד--מִשְׁפַּחַת בֵּית-נָתָן לְבֵד, וּנְשֵׁיהֶם לְבֵד. 12 And the land shall mourn, every family apart: the family of the house of David apart, and their wives apart; the family of the house of Natan apart, and their wives apart.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב עמוד א

הא הספידא מאי עבידתיה? פליגי בה רבי דוסא ורבנן. חד אמר: על משיח בן יוסף שנהרג, וחד אמר: על יצר הרע שנהרג.

Who is being eulogized? The matter is disputed by R. Dosa and the Rabbis. One opines it is upon *mashiach ben Yosef* who was killed. And the other opines it is upon the *yeitzer ha-ra* that was killed.

קהלת יב, א

וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךָ בְּיָמֶיךָ בְּחֹרְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הַרְעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין לִי בָהֶם תְּפִיץ

And remember your Creator in the days of your youth, before the days of evil come, and years arrive about which you will say, "I have no desire in them."

דברים טו, יא

כִּי לֹא יִחְדַּל אֲבִיוֹן מִקְרֵב הָאָרֶץ עַל כֵּן אֶגְבִּי מְצֻנָּה לְאֹמֵר תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לְאֶחִיךָ לְעֲנִיךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאֶרֶץ־ךָ

For there never will cease to be needy within the land. Therefore, I command you saying, “You shall surely open your hand to your brother, to your poor one, and to your needy one in your land.”

שבת קנא, ב

רבי שמעון בן אלעזר אומר: עשה עד שאתה מוצא ומצוי לך ועודך בידך, ואף שלמה אמר בחכמתו "וזכר את בוראך בימי בחורותיך עד שלא יבאו ימי הרעה" - אלו ימי הזקנה. "והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ" - **אלו ימי המשיח, שאין בהם לא זכות ולא חובה.**

ופליגא דשמואל, דאמר שמואל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכות בלבד, שנאמר "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ".

R. Shimon ben Elazar said: Perform [righteousness and charity] while you can find [an object for thy charity], have the opportunity, and it is yet in your power, and Shlomo in his wisdom also said: “And remember your Creator in the days of your youth, before the days of evil come” – this refers to the days of old age; “And years arrive about which you will say, ‘I have no desire in them’” – this refers to the messianic era, wherein there is neither merit nor guilt.

This is in disagreement with Shmuel, who said: “The only difference between this world and the messianic era is with respect to servitude to [foreign] powers, for it is said, ‘For there never will cease to be needy within the land.’”

רמב"ן דברים פרק ל

(1) ומל' ה' אלהיך את לבבך ... **כי מזמן הבריאה היתה רשות ביד האדם לעשות כרצונו צדיק או רשע, וכל זמן התורה כן, כדי שיהיה להם זכות בבחירתם בטוב ועונש ברצותם ברע. אבל לימות המשיח, תהיה הבחירה בטוב להם טבע, לא יתאוה להם הלב למה שאינו ראוי ולא יחפוץ בו כלל. והיא המילה הנזכרת כאן. כי החמדה והתאוה ערלה ללב, ומול הלב הוא שלא יחמוד ולא יתאוה. וישוב האדם בזמן ההוא לאשר היה קודם חטאו של אדם הראשון, שהיה עושה בטבעו מה שראוי לעשות ולא היה לו ברצונו דבר והפכו, כמו שפירשתי בסדר בראשית (ב ט):**⁶

⁶ Ramban continues by noting that this concept is expressed in the “new covenant” described by Yirmiyahu:

וזהו מה שאמר הכתוב בירמיה (לא ל - לב), הנה ימים באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה לא כברית אשר כרתי את אבותם וגו', כי זאת הברית אשר אכרות את בית ישראל אחרי הימים ההם נתתי את תורתך בקרבם ועל לבם אכתבנה, וזהו בטול יצר הרע ועשות הלב בטבעו מעשהו הראוי. ולכן אמר עוד (שם פסוקים לב לג) והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, ובידוע כי יצר לב האדם רע מנעוריו וצריכים ללמד אותם, אלא שיתבטל יצרם בזמן ההוא לגמרי:

וכן נאמר ביהזקאל (לו כו כז) ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם וגו' ועשיתי את אשר בחקי תלכו, והלב החדש ירמוז לטבעו, והרוח החדש לחפץ ולרצון. וזהו שאמר רבותינו (שבת קנא ב) והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ (קהלת יב א), אלו ימות המשיח, שאין בהם לא זכות ולא חובה. כי בימי המשיח לא יהיה באדם חפץ אבל יעשה בטבעו המעשה הראוי, ולפיכך אין בהם לא זכות ולא חובה, כי הזכות והחובה תלויים בחפץ:

Elsewhere, Ramban notes that even though there will be no *yeitzer ha-ra* in messianic times, it still is not the venue of reward; that is reserved for *olam ha-ba*:

רמב"ן ספר הגאולה שער שני פ"ג
ימי המשיח, שאין בהם לא זכות ולא חובה - אנחנו אין תכלית גמולנו ימות המשיח . . רק גמולנו ומבטנו העולם הבא . . אבל אנחנו עם זה מחזיקים דבר הגאולה מפני שהיא אמת מפורסם אצל בעלי התורה והנבואה. ואנחנו מעידים בה ישני צרות והוסמים פי אפיקורסים בראיותיו ומשתעשעים בדבריה מפני שאנחנו מצפים לה מתקנתנו שנשיג מן הקרבה אל האלהים בהיותנו במקדשו עם כהניו ונביאיו ועם מה שיהיה בנו מן הטהרה והקדושה והיותנו בארץ הנבחרת ושכינתו שורה אצלנו יותר ממה שאנחנו יכולים להשיג היום בגלות עם העמים המחטיאים אותנו ועם מה שאנחנו בו מן הטומאה והשקץ, כי אז בימי המשיח יבטל יצר הרע להשיגנו האמת כאשר הוא, או לענין אחר אשר סודו עמוק ממה שאמרת.

“And God will circumcise your heart”... From the time of creation, man was given the freedom to do as he desires, to be righteous or wicked. This was true during the entire period of Torah, such that choosing good would be a merit and punishment would be warranted for the choice of evil. But during the messianic era, the choice of good will become natural. They will not desire that which is inappropriate. This is the meaning of the circumcision of the heart mentioned here, as desire is the “foreskin of the heart,” such that circumcision of the heart means not to desire. Thus, man will return in that time to his manner before the sin of *Adam ha-Rishon*, when he did that which he should have done and did not simultaneously desire two opposite things, as I explained in *Bereishit*.

Mitzvot in the Messianic Era and the Eternity of Halacha

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה א

<p>המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה, ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם, מקריבין קרבנות, ועושין שמטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה.</p>	<p>In future times, the <i>melech ha-mashiach</i> will arise and renew the Davidic dynasty, restoring it to its initial sovereignty. He will rebuild the [<i>beit ha-mikdash</i>] and gather in the dispersed remnant of Israel. Then, in his days, all the statutes will be reinstated as in former times. We will offer sacrifices and observe the Sabbatical and Jubilee years according to all of the particulars set forth in the Torah.</p>
--	---

<p>ויסוד התשיעי הבטול. והוא שזו תורת משה לא תבטל, ולא תבוא תורה מאת ה' זולתה, ולא יתוסף בה ולא יגרע ממנה לא בכתוב ולא בפירוש, אמר לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו. וכבר ביארנו מה שצריך לבאר ביסוד זה בהקדמת החבור הזה.</p>	<p>The ninth principle is the completeness of the Torah. And this is that the Torah is from God and is not lacking; one cannot add or detract from it, neither from the written Torah nor from the oral Torah, as it says, “Do not add to it and do not take away from it.” (<i>Devarim</i> 3). And we already explained what needs to be explained about this principle at the beginning of this essay.</p>
--	--

תלמוד בבלי מסכת נדה דף סא עמוד ב

ת"ר: בגד שאבד בו כלאים - הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים, ולא יעשנו מרדעת לחמור. אבל עושה ממנו תכריכין למת. אמר רב יוסף: זאת אומרת - מצות בטלות לעתיד לבא. א"ל אביי ואי תימא רב דימי: והא א"ר מני א"ר ינאי לא שנו - אלא לספדו, אבל לקוברו - אסור! א"ל: לאו איתמר עלה, א"ר יוחנן אפילו לקוברו? ור' יוחנן לטעמיה, דא"ר יוחנן: מאי דכתיב +תהלים פ"ח+ במתים חפשי, כיון שמת אדם - נעשה חפשי מן המצות.⁷

⁷ *Meshech Chochma* (*Bereishit* 50:10 s.v. *Brachot*) suggests that this dispute relates to a much more general question: what is the purpose of *mitzvot*? Are they primarily meant to correct our natural failings (anthropocentric), or are they meant to achieve some sort of cosmological rectification (mystical)? If we follow the anthropocentric perspective, there will be no purpose of fulfilling *mitzvot* when we no longer have a *yeitzer ha-ra*. However, a mystical approach would indicate that *mitzvot* still have value even absent a *yeitzer ha-ra*.

Our Rabbis taught: A garment in which *kil'ayim* (*sha'atnez*) was lost⁸ may not be sold to an idolater,⁹ nor may one make of it a saddle for a donkey, but it may be made into a shroud for a corpse. R. Yosef said: **This implies that the commandments will be abolished in the future** (*le-atid lavo*). Abayei (some say R. Dimi) said to him: but did not R. Manni in the name of R. Yannai state, "This was learnt only in regard to the time of the lamentations (*hespeidim*), but for burial this is forbidden?"¹⁰ – The other replied: but was it not stated in connection with it, "R. Yochanan ruled: 'Even for burial?'" And thereby R. Yochanan followed his previously expressed view, for R. Yochanan stated: "What is the meaning of the verse, 'Free among the dead?' As soon as a man dies he is free from the commandments."¹¹

חינוכי הרשב"א מסכת נדה דף סא עמוד ב

זאת אומרת מצות בטלות לעתיד לבוא. י"מ משום דאמרינן בכתובות (ק"א ב') מתים שעתידי הקב"ה להחיות בלבושיהן הן עומדין, וקשה לי דמתים שהחיה יחזקאל יוכיחו דאמר בפ' חלק (צ"ב ב') אבא מהן ואלו תפלין שהניה לי אבא מהם היו, ונ"ל לעתיד לבא משעת שמת קאמר ולומר שאין החי מצווה על המת, כדרך שאמרו (יבמות ק"ד א') בקטנים לא תאכלום קרי ביה לא תאכלום להזהיר גדולים על הקטנים, וטעמא משום דכתיב במתים חפשי כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצות בשעת מיתתו, ויש לעתיד לבא בזמנו ובזמן מועט, שלא תהא מכשילן לעתיד לבא, ביומא (ע"ו ב') בעובר עד צוארו במים להקביל פני רבו, ובשבת (ע"א ערובין מ"ה א') בחוזרים עם כלי זיינן, והא דאקשינן לא שנו אלא לספדו אבל לקברו אסור, משום דשעטנו לא אסרה תורה אלא לבישה והעלאה דומיא דלבישה וסופדו לכבודו בלחוד הוא, והוי דומיא דמוכרי כסות שמוכרין כדרך, אבל לקברו הוי דומיא דלבישה ולפיכך אסור למ"ד אינן בטלות.

וכמה הקשיתי לפניו [להרשב"א], חדא דלישנא דמצות בטלות לעתיד לבא אין במשמע לומר שאין אנו מוזהרין על המתים, ועוד היאך יעלה על הדעת שיהא ר' ינאי סובר שאע"פ שמת האדם אנו מוזהרין עליו, והיאך זה דומה לקטנים הבאים לעולם ואנו חייבים לחנכם ולגדלם במצות, למתים שהלכו לעולמם ונפטרו לגמרי מחיובם לעולם, ועוד מהו זה שאמרו העולם הבא שאין בו לא זכות ולא חובה שהוא על זמן תחית המתים ולא על עולם הנשמות כדמוכח ממאי דאמרינן ופליגא אדשמואל, וכן ההגדה שבריש מסכת ע"ז (ג' א') כולה מוכחת שהוא לזמן תחית המתים ביום השם הגדול והנורא ושארם היום לעשותם ולא למחר לעשותם, ועדיין לא הניח דעתי בתשובותיו ואין לנו אלא שיטת הראשונים ז"ל, ואין זה מקומו להאריך יותר בענין זה.

ריטב"א שבת קנא ע"ב:

אלו ימות המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה. פירש רש"י ז"ל שלא ימצא עניים שיזכה עמהם או שיתחייב על ידם אם לא יתן להם צדקה, ויפה כיוון הוא ז"ל דהא לכולי עלמא מצות אינן בטלות לימות המשיח כלל, ומה שאמרו מצות בטלות אינו אלא בזמן תחית המתים וכדמוכח במסכת נדה (סא, ב) שנחלקו שם גבי תכריכי המת ושם כתבנהו בס"ד.

תוספות מסכת בבא בתרא דף עד עמוד א

פסקי חדא קרנא דתכלתא - משמע הכא שיש ציצית למתים ויש לדחות שהיו נכנסין מחיים בקבר כדאמר במדרש שכל ערב תשעה באב היו הולכין כשהן חיים לתוך קבריהם והיה בת קול יוצאת ואומרת הבלדלו החיים מן המתים אבל יש להביא ראייה מפרק התכלת (מנחות דף מא.) דאמר שמואל כלי קופסא חייבין בציצית ומודה שמואל בזקן כשעשאן לכבודו פירוש לתכריכים וההיא שעתא ודאי רמינן להו וכן יש במדרש למה נסמכה פרשת מקושש לפרשת ציצית לומר לך שהמתים חייבים בציצית וקשה דאמרינן בפרק מי שמתו (ברכות דף יח.) רבי חייא ורבי יונתן הו קא שקלי ואולי בבית הקברות הוה שדיא תכילתיה דרבי יונתן אקיבירא א"ל רבי חייא דלי כנפך שלא יאמרו למחר באין אצלנו ועכשיו מחרפין אותנו ואי יש למתים ציצית מאי מחרפין אותנו דקאמר וי"ל דאע"ג דיש להן ציצית מ"מ מחרפין אותם שמראין עצמן שהן חייבים והמתים פטורים כדאמר (שבת דף ל.) כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצות אבל קשה על המנהג שנוהגים להסיר ציצית מטליתות של מתים ואר"ת ששמע מזקני לוטי"ר לפי שציצית עדות הוא שקיים כל התורה דציצית עולה ת"ר וח' חוטינן וה' קשרים הרי תרי"ג ועכשיו שאין חשובין כל כך הרי הוא כאילו מעיד עדות שקר וה"נ דרשינן במדרש ועשו להם ציצית לדורותם לדור תם ואור"י דבימיהם היו כולן מקיימין מצות ציצית לפי שהי' לכולן טליתות של ד' כנפות ולכן היו עושינן להן אף במותן אבל עתה שאין לכולן בחייהן אין לעשות במותן אפי' מי שהיה לו בחייו שלא לבייש את מי שאין לו וכענין זה מצינו בפרק בתרא דנדה (דף עא.) בראשונה היו מטבילין כלים ע"ג נשים נדות מתות התחילו חיות מתביישות כו' ועוד דאנו סומכין על מסכת שמחות (פי"ב) דאמרינן אבא שאול בן בטנית צוה את בניו קברוהו תחת מרגלותיו של אבא והטילו תכלת מאפיליוני פירוש מטליתו ויש לגרוס התירו מדקאמר מאפיליוני ורבינו חיים כהן צדק פירש דאנן קיימא לן כרבי יוחנן דאמר (נדה דף סא:) מצות בטליתות לעתיד לבא וההיא דמנחות (שסובר שיש ציצית בתכריכי המת) איירי אליבא דשמואל דאמר אין בטליתות ולכן צריך שיהא לו ציצית דעתידין צדיקים שיעמדו בלבושיהם ואם יסירו לו הציצית במותו נמצא שלעתיד יעמוד בלא ציצית (ר"ל הך לועג לרש היינו כמ"ד מצות אין בטלות לעתיד לבוא) והמדרש נמי אתי כשמואל וההיא דלקמן יצתה בת קול ואמרה דביתוהו דרבי חנינא בן דוסא עתידה למישאד בה תכלת לצדיקים לעתיד לבא אתיא נמי כשמואל ועוד אומר ר"י דהכי פירושו דההיא שעתא ודאי רמינן להו היינו שמשמין

⁸ It was known that a thread of wool was woven into a garment of linen or a thread of linen into a garment of wool, but the thread could not be traced so as to be extracted.

⁹ Lest he sell it to a Jew who would not realize that the garment contains *sha'atnez*.

¹⁰ In other words, one cannot bury the dead in *sha'atnez* shrouds.

¹¹ Adapted from the Soncino translation of the Talmud.

בו ציצית ומסלקים אותו מיד להודיע שקיים מצות ציצית לפי שהבגד חדש ולא הושם בו ציצית מעולם צריך להשים בו וכן נוהגים בארץ אשכנז להשים ציצית בטלית של מת שיהא ניכר שקיים מצות ציצית ומיד מסירין.

B'rit Chadasha

ירמיהו פרק לא

(ל) הנה ימים באים נאם יְיָ וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה:

(לא) לא כְּבְרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתֵם בְּיוֹם הַחֲזִיקִי בְּיָדָם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הִקְמָה הִפְרוּ אֶת־כְּרִיתִי וְאֲנֹכִי בְּעַלְתִּי בָּם נְאֻם־יְיָקֹנֵן:

רמב"ן דברים פרק ל

וזהו מה שאמר הכתוב בירמיה (לא ל - לב), הנה ימים באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה לא כברית אשר כרתי את אבותם וגו', כי זאת הברית אשר אכרות את בית ישראל אחרי הימים ההם נתתי את תורת בקרבם ועל לבם אכתבנה, וזהו בטול יצר הרע ועשות הלב בטבעו מעשהו הראוי. ולכך אמר עוד (שם פסוקים לב לג) והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, ובידוע כי יצר לב האדם רע מנעוריו וצריכים ללמד אותם, אלא שיתבטל יצרם בזמן ההוא לגמרי:

רד"ק:

ברית חדשה, חדושה היא שתהיה קיימת, לא תופר כמו שהופרה הברית שכרת ה' עם בני ישראל בהר סיני. והפוקרים בזה אומרים, כי הנביא ניבא על תורה חדשה שעתידיה להיות, לא כתורה [חדשה] שניתנה בהר סיני, כמו שאומר 'לא כברית אשר כרתי את אבותם', והיא התורה חדשה שחידש להם. תשובתם, הרי אמר ופירש מה היא, 'לא כברית אשר כרתי את אבותם' והם הפרו את בריתי, וזאת הברית לא יפרוה, כי אתן את תורת בלבם, ועל לבם אכתבנה שלא תשכח מהם לעולם. וכל הענין כמו שמפרש והולך, כי לא תהיה חדוש הברית אלא קיומה. והרי אומר מלאכי חותם הנביאים בחתימת דבריו (מלאכי ג, כב), 'זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בהרוב על כל ישראל חקים ומשפטים', וכל אותה פרשה עתידיה, כמו שחתם (שם שם, כג) 'הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא'. הרי אתה רואה כי לא תהיה לעולם תורה חדשה, אלא אותה שנתנה בהר סיני, כמו שכתוב 'אשר צויתי אותו בהרוב'

של"ה שער האותיות אות אל"ף - אמת ואמונה

אבל יש עוד פנימיות לדבר זה. כי נודע (ראה לעיל בהקדמת תולדות אדם את קפה והלאה), כמו שנתגשם האדם כן נתגשמה התורה, כי אילו היה האדם נשאר בכתנות אור בגן עדן, היתה התורה מוכנת בענין יותר רוחני, כמו שכתב הפרדס בשער הנשמה (שער ל"א פ"ו), כי איך שיך 'לא תחרש בשור ו[ב]חמר' (דברים כב, י), וכי צריך חרישה בגן עדן, וכיוצא בזה הרבה, אלא שהיה מוכן בענין רוחני, מה שנקרא שור וחמור. כן לעתיד ישהזור העולם, תפשוט התורה גשמיותה, ויתקיימו מצוותיה כפי המוכן בעת ההיא, וקל להבין. אבל הכל היא זו התורה בעצמה, רק אורה יאיר ביותר, כמו שהאדם יאיר גם כן, וקל להבין.

GRA יהל אור, כח טור ד - כט טור א:

"ולעתיד יתגלה הסוד שבתוכו וזהו התורה חדשה שיתגלה לעתיד."

Changes in the Messianic Era According to Rambam:

רמב"ם הלכות מלכים פרק יב הלכה ד

<p>לא נתאוו החכמים והנביאים ימות המשיח, לא כדי שישלטו על כל העולם, ולא כדי שירדו בעכו"ם, ולא כדי שינשאו אותם העמים, ולא כדי לאכול ולשתות ולשמוח, אלא כדי שיהיו פנויין בתורה וחכמתה, ולא יהיה להם נוגש ומבטל, כדי שיזכו לחיי העולם הבא, כמו שביארנו בהלכות תשובה.</p>	<p>The sages and prophets did not yearn for the messianic era in order that [the Jewish people] rule over the entire world, nor in order that they have dominion over the gentiles nor that they be exalted by them, nor in order that they eat, drink and celebrate. Rather, their aspiration was that [the Jewish people] be free [to involve themselves] in Torah and its wisdom without anyone to oppress or disturb them, and thus they will be found worthy of life in the World to Come, as we explained in <i>Hilchot Teshuva</i>.</p>
--	--